

ROZŠÍRENÉ VYDANIE
KULTOVÉHO ROMÁNU

ZLO SI NEVYBERÁ

VYHÁŇAČ
DIABLA

WILLIAM
PETER BLATTY

IKAR

WILLIAM
PETER BLATTY

VYHÁŇAČ
DIABLA

Preložila Martina Fedorová

IKAR

William Peter Blatty
THE EXORCIST

THE EXORCIST: 40th Anniversary Edition by William Peter Blatty.
Copyright © 1971, 2011 by Wiliam Peter Blatty.by arrangement
with the Proprietor. All rights reserved.
Translation © 2024 by Martina Fedorová
Jacket design © by Jarrod Taylor
Jacket photograph © M. Eric Honeycutt/Getty Images
Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

Z anglického originálu The Exorcist
(HarperCollins Publishers, New York 2011)
preložila Martina Fedorová.
Redigovala Martina Šebeková.
Obálku podľa originálu upravil Augustín Putera.
Technická redaktorka Helena Oleňová.
Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava roku 2024
ako svoju 8 063. publikáciu.
Sadzba a zalomenie do strán ITEM, spol. s r. o., Bratislava.
Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

ISBN 978-80-551-9558-2

Pre Julie

Keď vystúpil na breh, vyšiel oproti nemu akýsi muž z mesta, posadnutý zlými duchmi. ... aj ho spútali reťazami a okovami a strážili ho, ale on putá roztrhal... Ježiš sa ho spýtal: „Ako sa voláš?“ On odpovedal: „Pluk,“ ...

– Lukáš 8, 27 - 31

JAMES TORELLO: On, Jackson, visel ti na tom mäsiarskom háku a bol taký ťažký, skoro ho ohol. Visel tam dobré tri dni, kým konečne zdochol.

FRANK BUCCIERI (so smiechom): Mal si ho vidieť, Jackie. Visel tam jak prasa, a keď doňho Jimmy strčil tým elektrickým bodcom...

TORELLO (nadšene): Metal sa na háku jak besný, Jackie. Vychrstol som naňho vedro vody, aby tá elektrika lepšie fungovala, mal si ho počuť, jak vrieskal...

ÚRYVOK PREPISU ZÁZNAMU FBI Z ODPOSLUCHU
KONVERZÁCIE ČLENOV ORGANIZÁCIE COSA NOSTRA
V SÚVISLOSTI S VRAŽDOU WILLIAMA JACKSONA

Pre niektoré zo zločinov, ktoré komunisti spáchali, nejestvuje nijaké iné vysvetlenie. Ako ten kňaz, ktorého našli s klincami zatlčenými do lebky... A potom tých sedem chlapcov s ich učiteľom. Práve sa modlili Otčenáš, keď tam vtrhli vojaci. Jeden z nich vytasil bajonet a vyrezal učiteľovi jazyk. Iný zas každému z chlapcov zatľkol do uší drevené kolíky. Čo si má človek o takýchto prípadoch vôbec pomyslieť?

Dr. Tom Dooley
Dachau/Osvienčim/Buchenwald

PROLÓG

Severný Irak...

V páľave slnečných lúčov sa na čele postaršieho muža perlili kvapky potu, a predsa zvieral v rukách pohár horúceho presladeného čaju, akoby sa potreboval zahriať. Nedokázal sa zbaviť desivej predtuchy. Lepila sa mu na chrbát ako srieňom obalené jesenné lístie.

Práce na vykopávkach sídliskovej mohyly sa skončili. Všetko dôkladne preosiali, vrstvu po vrstve, každý nález preskúmali, označili a odoslali: korálky aj prívesky; glyptiku; rituálne predmety v tvare falusu; kamenné mažiare namorené akýmsi okrovým farbivom; leštenú neglazovanú keramiku. Nič výnimočné. Našli asýrsku krabičku na toaletné potreby zo slonoviny. A muža. Teda jeho kosti. Krehké pozostatky vesmírneho súženia, ktoré postaršieho muža kedysi dovedli k úvahám o tom, či hmota nie je iba zúfalým pokusom padlých anjelov na čele s Luciferom dostať sa znova do prítomnosti Boha. Dnes bol však omnoho múdrejší. Omamná vôňa tamarišky a sladkého drierka pritiahla jeho zrak k zvlneným pahorkom posiatym makom; planinám porasteným trstím; k rozbitej kamennej ceste plnej výmoľov, ktorá sa strmhlav rútila do hrôzostrašnej hĺbky. Smerom na severozápad bol Mosul; na východ Erbil; južne sa nachádzali Bagdad a Kirkuk

a Nabukadnesarova ohnivá pec. Natiahol si nohy ukryté pod nízkym stolíkom stojacim pred osamelou čajchánou na kraji cesty a uprene sa zadíval na flaky od trávy na svojich ťažkých topánkach a kaki nohaviciach. Uchlipol si čaju.

Práce na vykopávkach sa skončili. Čo sa začínalo? Zotrel z tej myšlienky vrstvu kyprej hlíny, akoby to bol čerstvý nález, no nevedel ho nijako označiť.

Od čajchány k nemu ktosi dýchavične zamieril: suchtavými krokmi sa k nemu blížil jej zúbožený majiteľ, starými bagančami ruskej výroby, ktoré mal natiahnuté na nohách ako šlapky, víril prach, zadný diel útrpne úpel pod ťarchou starcových dopukaných piat. Po doske stola sa nečujne sklzol jeho tmavý tieň.

„*Kaman chay, chawaga?*“

Chlap v kaki oblečení pokrútil hlavou, zrak nepohnute upieral na obnosené topánky bez šnúrok, pokryté nánosmi ťažoby života. Vesmírny prach, pomyslel si letmo: hmota; a predsa v konečnom dôsledku duch. Aj duch, aj tie staré baganče preňho predstavovali rôzne aspekty čohosi omnoho zásadnejšieho a podstatnejšieho, čohosi celkom iného, čohosi z prapočiatku bytia. Tieň na stole sa pohol. Kurdský stavec stál pred ním a pohľad jeho očí ho ťažil, ako keď svedomie hryzie dávny nesplatený dlh. Muž v kaki sa zadíval do stareckých očí vlhko zastretých belmom, akoby im niekto prekryl dúhovky membránou vaječnej škrupiny. Glaukóm. Kedysi by toho starca nijako nedokázal milovať. Nedbalo vytiahol z vrecka peňaženku a zašmátral v nej, aby odtiaľ vytiahol mincu schovanú medzi ostatnými dotrhanými a dokrčenými nájomníkmi – niekoľkými denármi, irackým vodičským preukazom a vyblednutým, dvanásť rokov starým katolíckym kalendárom

v tvare zalaminovanej kartičky. Na jeho opačnej strane stálo: JEDINÉ, ČO SI SO SEBOU VEZMEME DO HROBU, JE TO, ČO ROZDÁME CHUDOBNÝM. Zaplatil za čaj a hrst mincí nechal ležať na popraskanom stole farby odvekeého smútku.

Vstal a zamieril k svojmu džípu. Kovový zvuk kľúčika zasunutého do štartéra ako iskrohrová vlna narazil na nehybné pobrežie okolitého ticha. Zarazil sa uprostred pohybu a chvíľu zamyslene civel pred seba. V diaľke, ako ostrov vznášajúci sa uprostred neba, sa v horúcom opare chvelo mesto Erbil so slávnou citadelou, nesúrodá línia striech oproti belasému nebu ako zvyšky modlitby zašliapnutej do blata.

Pomyselné lístie neodbytné priliehajúce k nahej koži na jeho chrbte sa mu mrazivo zarylo do tela.

Čosi čakalo.

„Allah ma'ak, chawaga.“

Zvyšky zhnitých zubov. Starý Kurd ich ceril v smutnom úsmeve a mával na rozlúčku. Muž v kaki oblečení musel siahnúť na samé dno svojej ľudskosti, aby odtiaľ vytiahol malý kúsok človečieho tepla a zmohol sa na mávnutie rukou a strojený úsmev. Aj ten mu zmizol z tváre, len čo sa odvrátil. Naštartoval, otočil vozidlo v ostrom, excentrickom účku a zamieril k Mosulu. Starý Kurd nehybne sledoval rýchlo sa vzdalujúci džíp, zmätený nečakane srdcervúcim pocitom straty. O čo vlastne prišiel? Čo to vlastne bolo, čo cítil v prítomnosti toho cudzinca? Čosi podobné bezpečiu, spomenul si náhle; čosi ako pocit ochrany, hlbokoj pohody a zdravia.

To všetko sa však teraz strácalo v diaľke spolu so zmenšujúcim sa džípom. A jediné, čo mu zostalo, bola čudná, clivá samota.

Až desať minút po šiestej hodine večer sa im podarilo dokončiť úmornú inventarizáciu. Starožitník z Mosulu, Arab s ovisnutými lícami, úhľadným písmom zaznamenával do účtovnej knihy posledné položky. Hrot pera namočil do fľaštičky s atramentom a skúmavo sa zadíval na starého priateľa. Muž v kaki oblečení bol však stratený vo vlastných myšlienkach. Stál vedľa stola s rukami vo vreckách, započúvaný do bezduchého šepotu minulosti. Starožitník ho dlho zvedavo pozoroval, až potom sa pohľadom vrátil k účtovnej knihe, aby do nej pevným, súmerným drobným písmom urobil ďalší záznam. Nakoniec sa s povzdychnutím pozrel na hodinky a pero odložil. Vlak do Bagdadu odchádzal o ôsmej. Na popísanú stránku opatrne priložil savý papier a ponúkol hostovi čaj.

S očami prilepenými na dosku stola pokrútil muž v kaki oblečení hlavou. Arab, zvláštne znepokojený, ho sledoval. Niečo bolo vo vzduchu. Ale čo? Niečo tam určite bolo. Vstal od stola a pristúpil bližšie; pocítil čudné brnenie na zátylku, akoby vyprovokované tým, že sa jeho známy preda len pohol, zodvihol zo stola amulet zo zeleného kameňa a zamyslene ho poťažkával v dlani. Bola to hlava démona Pazúzu, pána zlých síl a chorôb, personifikácie juhozápadného vetra. Uprostred jeho čela zívala diera. Bývalý majiteľ očividne nosieval amulet ako ochranný štít na svojom krku.

„Zlo proti zlu,“ prehodil starožitník a malátne sa pri tom ovieval posledným číslom francúzskeho vedeckého časopisu s odtlačkom palca zamasteného od olivového oleja na prednej strane.

Muž v kaki sa ani nepohol. Mlčal. Starožitník nechápa-vo naklonil hlavu nabok. „Deje sa niečo?“ spýtal sa.

Nijaká odpoveď.

„Otec Merrin?“

Muž v kaki akoby nepočul, hlboko sústredený na amulet vo svojej dlani, jeden z jeho posledných nálezov. Až po chvíli ho položil späť na stôl a spýtavo sa zahľadel na Araba. Vravil niečo?

„Nie, otec Merrin. Nič.“

Rozpačito sa rozlúčili.

Pri dverách starožitník mocne potriasol starému priateľovi rukou.

„Moje srdce si želá, aby si neodchádzal.“

Priateľ ticho namietol čosi ohľadne čaju; času; čohosi, čo potrebuje súrne urobiť.

„Nie, nie, nie! Myslel som domov!“

Muž v kaki zablúdil pohľadom na kúsok vareného cícera, čo uviazol v kútiku Arabových úst; díval sa však akoby z veľkej diaľky. „Domov,“ zopakoval.

To slovo malo zvuk konca.

„Do Štátov,“ dodal arabský starožitník a vzápätí sa nechápavo zarazil. Prečo vlastne?

Muž v kaki sa zahľadel do temnej hĺbky znepokojenia toho druhého. Tohto človeka mu nikdy nepadlo zatažko milovať. „Zbohom,“ hlesol, rýchlo sa zvrchol a vykročil do hustnúceho šera ulice a na cestu domov, ktorej dĺžka sa v tej chvíli nedala určiť.

„Vidíme sa budúci rok!“ zavolal za ním starožitník z otvorených dverí. Muž v kaki sa však neobzrel. Arab sledoval jeho postavu miznúcu v tieňoch súmraku, ktorá náhlivo zamierila na opačnú stranu úzkej ulice, pričom sa takmer zrazila s okoloidúcou drožkou. Sedela v nej postaršia korpulentná Arabka s tvárou schovanou v tieni za čiernym čipkovým závojom, ktorý mala nedbalo omotaný okolo hlavy. Asi sa ponáhľa na nejaké stretnutie, blyslo

starožitníkovi hlavou. Čoskoro mu jeho priateľ zmizol z dohľadu.

Muž v kaki odhodlane kráčal ulicami. Zanedlho sa mu podarilo striasť z pliec mesto, vymotal sa z predmestia a rýchlym krokom prebehol po moste ponad rieku Tigris, no čím viac sa blížil k ruinám, tým pomalšie boli jeho kroky, s každým z nich jeho počiatočná predtucha nadobúdala pevnejšie a hrozivejšie kontúry.

A predsa sa to musel dozvedieť. Potreboval byť pripravený.

Drevená doska ponad blatistý potok menom Khosr pod jeho váhou zastonala. Zrazu bol tam, na mieste, kde kedysi žiarilo slávne Ninive s pätnástimi bránami, obávané hniezdo asýrskych hôrd. Ležalo mu pri nohách v krvou zmáčanom prachu svojho predurčenia. Bol tu, vzduch presiakol jeho prítomnosťou, prítomnosťou Toho, ktorý ho sužoval v snoch.

Muž v kaki bezcieľne blúdil ruinami kedysi slávneho mesta. Nabuov chrám. Chrám bohyně Ištar. Srdcom preosieval vibrácie, akoby hľadal tú pravú. Pri paláci kráľa Aššurbanipala zastal a zahľadel sa na mohutnú pieskovcovú sochu *in situ*. Obité krídla a nohy s pazúrmí. Hrubý stoporený penis a ústa vykrútené vo zvieracom úšklabku. Démon Pazúza.

Mužovi ochabli plecia.

Sklonil hlavu.

Už nepochyboval.

Blížilo sa to.

Ohromene sledoval, ako sa v prachu pod jeho nohami rýchlo predlžujú tieň súpny. Slnečná guľa pomaly kľzala za okraj sveta, z diaľky k nemu doliehal brechot divých psov, túlavých pánov predmestí na sklonku noci.

Studený závan večerného vánku ho donútil starostlivo si pozapínať manžety predtým vyhrnutých rukávov košele. Prichádzal z juhozápadu.

Bez ďalšieho otáľania rýchlo zamieril naspäť k Mosulu a svojmu vlaku, so srdcom zovretým mrazivým vedomím toho, že čoskoro bude mať v pätách pradávneho nepriateľa, ktorého tvár dosiaľ nikdy neuzrel.

Jeho meno však poznal.

Začiatok

PRVÁ KAPITOLA

Ako odraz posledného vzplanutia explodujúcich slnäk v očiach slepca, aj počiatok tej hrôzy sa udial takmer bez povšimnutia; upadol do zabudnutia prehlušený desivým vreskom toho, čo nasledovalo, a nikomu ani len nenapadlo, že s tým všetkým nejakou súvisí. V tej chvíli to bolo vskutku ťažké posúdiť.

Dom bol v prenájme. Ponurý. Úzky. Tehlová stavba v koloniálnom štýle v štvrti Georgetown v meste Washington, D. C. Cez ulicu sa začínal kampus univerzitného mestečka patriaceho Georgetownskej univerzite; za ním sa čnel náhly prudko sa zvažujúci k rušnej M Street, hneď za ňou tiekla rieka Potomac. Prvého apríla, neskoro v noci, bolo v tom dome úplné ticho. Chris MacNeilová sedela opretá o peľastú posteľ a učila sa text na zajtrajšie filmovanie; Regan, jej dcéra, spala vo svojej izbe na konci chodby; na prízemí, v izbe vedľa komory, spali Willie a Karl, manželia v strednom veku, ktorí Chris pomáhali s údržbou domu. Približne okolo 00.25 Chris zodvihla oči od scenára a zmätene sa zamračila. Začula akési čudné zvuky, buchot alebo to bol rapkáč? Vskutku čudné. Tlmené. Zvláštne skutočné. A malo to rytmus. Mimozemský kód vytukávaný rukou nebožtíka.

Fakt divné.

Ešte chvíľu načúvala, potom to pustila z hlavy; ale tie zvuky neustávali a ona sa už nemohla sústrediť. Namrzena odhodila scenár na posteľ.

Ježišikriste, to je na nervy!

Vstala, aby zistila, čo sa deje.

Vyšla na chodbu a rozhliadla sa. Zdalo sa jej, že tie zvuky vychádzajú z Reganinej izby.

Čo tam, preboha, stvára?

Naboso vykročila chodbou a tie zvuky zneli omnoho hlasnejšie, ich rytmus bol náhle rýchlejší. Len čo otvorila dvere a vošla do izby, všetko utíchlo.

Čo sa to tu, dofrasa, deje?

Jej krásne jedenástočné dievčatko sladko spalo, pritúlené k obrovskej plyšovej pande s okrúhlymi vytreštenými očami. *Pookey*. Za tie roky už poriadne vybledla od láskyplných objatí a uslintaných bozkov.

Chris sa potichu priblížila k posteli, naklonila sa k dcérke a zašepkala: „Rags? Spíš?“

Pravidelný dych. Uvoľnený, hlboký.

Chris preletela pohľadom po detskej izbe. Svetlo z chodby v bledých útržkoch dopadalo na obrázky a sošky, ktoré vytvorila Regan. A, samozrejme, na všetky ostatné plyšové zvieratká.

Jasné, Rags. No tak, fakt to už nedávam. Povedz to už konečne! Povedz „prvý apríl“!

Zároveň veľmi dobre vedela, že čosi také sa na jej dieťa vôbec nepodobá. Jej dievčatko bolo skôr plaché a utiahnuté. Kto si z nej teda robí žarty? Alebo jej ospalá myseľ vnútila rytmus náhodným zvukom vo vykurovacom systéme domu? Spomenula si, ako raz v Bhutáne hodiny pozorovala jedného budhistického mnícha pri meditácii. Na

konci si fakt myslela, že ho videla levitovať, hoci zakaždým, keď o tom niekomu rozprávala, dodala „možno“. A možno aj teraz jej myseľ, tá neúnavná spriadačka ilúzií, uplietla z náhodných zvukov čosi, čo nikdy neexistovalo.

Somarina! Jasne som to počula!

Prudko zaklonila hlavu a pozrela sa na plafón.

Aha, tam! Celkom slabé, ale zreteľné škrabance.

Potkany na povale, preboha! Potkany!

Vzdychla. *To bude ono. Tučné chvosty. Buch, buch!* Podivne jej odľahlo. Až vtedy si všimla chlad. Celá izba bola ľadovo studená.

Potichu prešla k oknu a skontrolovala, či dolieha. Doliehalo. Dotkla sa radiátora. Bol horúci.

Uf, naozaj?

S pocitom, že ničomu nerozumie, sa vrátila k posteli a zľahka sa dotkla Reganinho líca. Bolo hladké ako myšlienka a trochu vlhké od potu.

Už mi asi šibe!

Chris sa ešte raz pozrela na dcéru, na jej vyhrnutý nosík a pehavú tváričku. Z náhleho popudu sa k nej naklonila a nežne ju pobožkala na líce. „Samozrejme, že ťa milujem,“ šepla.

Vrátila sa do svojej spálne, do svojej postele a k svojmu scenáru.

Spočiatku sa jej darilo zahĺbiť do textu. Bude to hudobná komédia, nová verzia starého filmu *Pán Smith prichádza* s dodatočnou zápletkou okolo rebélie v univerzitnom mestečku. Chris v ňom hrala jednu z hlavných postáv, učiteľku psychológie, ktorá sa postaví na stranu rebelov. A z duše ju nenávidela. *Tá scéna je absolútne nahovno!* rozčuľovala sa v duchu. *Je to totálne pripečené!* Jej myseľ, hoci sa jej nedostalo špičkového vzdelania, vždy spoľah-

livo rozoznala slogan od pravdy, a ako modroperá sojka, aj ona dokázala neúnavne preberať slovo po slove, kým na ich dne nenarazila na skryté zlato skutočného významu. A v tejto študentskej rebélii sa jej nedarilo – ani pri najlepšej vôli – objaviť nijaký. *Ako je to možné?* Nevedela to pustiť z hlavy. *Generačný rozdiel? Hlúposť; mám ešte len tridsaťdva. Sú to prosto táraniny, samé hlúposti, je to riadna...!*

Upokoj sa. Už to dlho nepotrvá. O týždeň to máš z krku.

Interiéry v Hollywoode už mali za sebou, zostávalo iba zopár scén v exteriéroch, ktoré mali točiť práve tu, v študentskom kampuse Georgetownskej univerzity. Zajtra začínajú.

Oťaželi jej viečka. Hlava ospanlivo klesala. Nalistovala stranu, ktorá niesla známky nepochopiteľného útoku. Burke Dennings, jej anglický režisér, to robieval zakaždým, keď chytil nervy. Roztrasenými prstami sa natiahol za scénárom, ktorý mal najbližšie poruke, z okraja nalistovanej strany odtrhol tenký pásik a ten pomaly, milimeter po milimetri žul, kým sa v jeho ústach nezmenil na guču rozmáčaného papiera.

Bláznivý Burke, užkrnula sa v duchu Chris.

Stisla pery, aby zadržala zívanie, a so zhovievavým úsmevom na perách pohladila otrhaný okraj. Až teraz si všimla, že aj stránky, ktoré nepadli Burkovi za obeť, vyzerali akési ohlodané. Spomenula si na potkany. *Odporné hľadavce, určite to boli ony, čo som počula,* uistovala sa a v duchu si urobila poznámku, aby nezabudla poprosiť Karla, nech nastraží pasce.

Prsty, v ktorých držala scenár, uvoľnene povolili. Vyklázol jej z ruky. Nenamáhal sa ho zadržať. *Aj tak je to somarina,* pomyslela si. *Totálna somarina.* So zavretými

očami tápavo nahmatala vypínač nočnej lampy. *Takto je to lepšie.* Zhlboka sa nadýchla a vydýchla, znehybnela na prahu spánku; a potom nedbanlivo, ale rozhodne odkopla prikrývku. *Strašne horúco! Je tu pekelne horúco!* Zarazene si znova uvedomila, akú zimu cítila v Reganinej izbe, a do spomienok sa jej primotala práca na filme s Edwardom G. Robinsonom, legendárnou hviezdou gangsterských filmov zo štyridsiatych rokov dvadsiateho storočia. Nevedela vtedy pochopiť, prečo jej bola v každej scéne, ktorú spolu točili, taká hrozná zima, musela sa veľmi premáhať, aby sa neroztriasla na celom tele, kým jej nedošlo, že ten preříkaný filmový veterán sa zakaždým postavil pred reflektor, ktorý mal svietiť na ňu. Zmätený úsmev vyvolaný spomienkou sa jej prisal na pery ako kvapky rosy na obločnom skle. Chris zaspala. A snívalo sa jej o smrti v jej ohromujúcej konkrétnosti, o smrti na samom prvopočiatku, keď o nej ešte nikdy nikto ani len nepočul, čosi vytrvalo zvonilo, lapala po dychu, strácala formu, kĺzala sa kamsi do bezodnej prázdnoty a pri tom si dokola premieľala v hlave, už viac nebudem, umriem, nebudem existovať, znova a znova, ach, Papa, nedovoľ to, nedovoľ, aby sa to stalo, nedovoľ, aby som sa zmenila v ničotu, aby zo mňa bolo navždy nič, a rozpúšťanie, rozpletanie, zvonenie, to zvonenie...

Telefón!

Strhla sa a s búšiacim srdcom sa prudko posadila na posteli. Automaticky siahla za telefónom, v strede tela die-ra; pocit prázdna tam, kde kedysi mávala telo, zvuk vy-zváňajúceho telefónu v ušiach.

Zodvihla. Asistentka režiséra.

„O šiestej v maskérni, zlato, dobre?“

„Budem tam.“

„Si v pohode?“

„Jasné, mám pocit, akoby som si len teraz ľahla.“

Asistentka sa neurčito zachechtala. „Vidíme sa o šiestej.“

„Budem tam,“ zopakovala.

Chris zložila a chvíľu nepohnute sedela, v hlave sa jej preháňali útržky toho čudného sna. Sen? Skôr myšlienka v polčase bdenia: desivá jasnosť. Odraz svetla na lebke. Nebytie. Nezvratnosť. To si nemohla vymyslieť.

Bože, to predsa nemôže byť...!

Zronená sklonila hlavu.

Ale je.

Bosonohá vošla do kúpeľne, prehodila si cez seba župan a zbehla po schodisku z borovicového dreva na prízemie, do kuchyne, doprostred života s vôňou smažiacej sa slaniny.

„Dobre ráno, pani MacNeilová!“

Šedivá Willie s ovisnutými plecami odštavovala pomaranče, pod očami tmavomodré ochabnuté vačky. Slabý, ale stále prízvuk. Aby sa nezabudlo, že je zo Švajčiarska. Ako Karl. Utréla si dlane do papierovej utierky a obrátila sa k sporáku.

„Obslúžim sa sama, Willie.“ Vždy citlivej a empatickej Chris ani teraz neušiel unavený výraz na tvári jej dlhoročnej gazdinej. Tá čosi nečujne zamrmkala a otočila sa späť ku kuchynskému drezu. Herečka si naliala kávu a posadila sa k raňajkovému pultu. Sklopila oči k pripravenému tanieru a láskavo sa usmiala na ružu, jej zapýrené lupene na pozadí snehobieleho porcelánu radostne žiarili. *Regan. Anjelik.* Mnohokrát, keď sa Chris chystala do práce, Regan nečujne zbehla do kuchyne, aby mame nechala na tanieri kvet, a s očami ešte zalepenými od spánku sa vrátila do postele. Neveriacky pokrútila hlavou